

การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2555
สาขาการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น
(อาชีพเลี้ยงสัตว์)

นายчимโอน ปัญญา

โดย :- กลุ่มวิจัยและพัฒนาปศุสัตว์เชิงบูรณาการ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2653-4477
E-Mail :- transfer10@dld.go.th, tip_dld@yahoo.com

สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2555
สาขาการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น
(อาชีพเลี้ยงสัตว์)
นายchimโอน ปัญญา

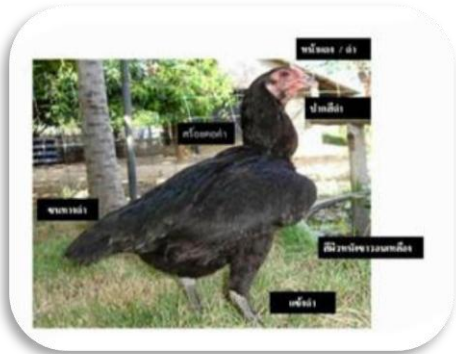
ที่อยู่	เลขที่ 253 หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่		
อายุ	58 ปี	การศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษาปีที่ 4
สมรสกับ	นางอำไพ ปัญญา	จำนวนบุตร-ธิดา	รวม 1 คน
ปศุสัตว์ที่เลี้ยง	ไก่พื้นเมือง (พันธุ์ประดู่หางดำ)	โทรศัพท์	08-1796-3702

1. ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่ในการสร้างผลงาน

นายchimโอน ปัญญา เดิมมีอาชีพขับรถรับจ้างประจำทางในจังหวัดเชียงใหม่ แต่เนื่องด้วยต้นทุนและค่าครองชีพสูงจึงหันเหชีวิตมาทำการเกษตร โดยเริ่มแรกเลี้ยงสุกรและไก่แต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากปัญหาเรื่องโรคไข้หวัดนก ต่อมาในปี พ.ศ.2546 ได้ไปสมัครเข้ารับการอบรมกับกรมปศุสัตว์เรื่องการเลี้ยงไก่พื้นเมืองพันธุ์ประดู่หางดำ 1 เมื่อผ่านการอบรมจึงเริ่มเลี้ยงไก่พื้นเมืองพันธุ์ประดู่หางดำ 1 จำนวน 12 ตัว (เพศผู้ 2 ตัว เพศเมีย 10 ตัว) และด้วยความเป็นคนช่างสังเกต อดทน ขยันหมั่นเพียรและไขว่คว้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ จนเข้าใจกระบวนการและขั้นตอนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง การผลิตลูกไก่ การขุนไก่ ได้

อย่างชัดเจนทั้งระบบ จึงได้พัฒนาการเลี้ยงของตนเองโดยการวางแผนการเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์ การผลิตลูกไก่ให้ออกมาในช่วงเวลาที่ต้องการได้ นอกจากนี้ยังมีระบบการจัดการภายในฟาร์มเป็นสัดส่วน ประกอบด้วย โรงเรือนพ่อแม่พันธุ์ โรงเรือนอนุบาลลูกไก่แรกเกิด โรงเรือนตู้ฟัก ฯลฯ ปัจจุบันมีไก่ทั้งสิ้น จำนวน 1,800 ตัว โดยแบ่งเป็นพ่อพันธุ์ 150 ตัว แม่พันธุ์ 900 ตัว และลูกไก่ขุน 750 ตัว อัตราความสามารถในการผลิตลูกไก่สามารถผลิตได้ 8,000 – 10,000 ตัวต่อเดือน รวมทั้งสามารถขยายการผลิตโดยการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ต่างๆ ครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัดในภาคเหนือ นอกจากนี้ ยังได้แปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโดยเชื่อมโยงกับตลาด ปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 80,000 – 100,000 บาทต่อเดือน อนึ่ง นายchimโอนฯ ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรแบบผสมผสานและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเลี้ยงปลาในพื้นที่ใช้สอยภายในฟาร์ม เลี้ยงกบและปลูกพืชผักผลไม้เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนและเหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมมาจุนเจือครอบครัว

2. ผลงานและความสำเร็จของงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

นายchim โอนฯ มีการพัฒนาการเลี้ยงไก่ตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมาโดยตลอด ปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลและเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ ทำให้สามารถขยายตลาดผู้บริโภค และมีเครือข่ายการผลิตเพิ่มขึ้น โดยมีระบบการจัดการฟาร์มและผลงานความสำเร็จที่มั่นคงและยั่งยืนในอาชีพ ดังนี้

1) พันธุ์ มีเทคนิคและวิธีการในการคัดเลือกแม่พันธุ์ที่ดี แข็งแรง สมบูรณ์ และมีการปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมข้ามสายพันธุ์ทำให้ลูกไก่มีความสมบูรณ์ เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตดี เมื่อนำไปเลี้ยงเพื่อขุนจะได้น้ำหนักดีและจำหน่ายได้ราคาสูงเหมาะสมสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่จะนำไปเลี้ยงเพื่อเป็นรายได้เสริม

2) อาหาร เน้นวัตถุดิบอาหารภายในชุมชน เช่น ต้นกล้วย มะละกอ ต้นถั่วฝักยาว มันสำปะหลัง ต้นใบบอน ร่วมกับวัตถุดิบอาหารสัตว์เพื่อจัดทำเป็นสูตรอาหารสำหรับไก่พันธุ์ประดู่หางดำ โดยคำนึงถึงการเจริญเติบโตแบบมีประสิทธิภาพพร้อมกับการประหยัดอาหารด้วยการเสริมด้วยหญ้าสดเพื่อเพิ่มวิตามินและเพื่อช่วยคลายความเครียดให้กับไก่พื้นเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูร้อน นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่สำหรับการเดินออกกำลังกายภายในฟาร์มเพื่อให้ไก่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

3) การป้องกันโรค เน้นการสุขาภิบาลที่ดีและมีการทำวัคซีนป้องกันโรคของสัตว์ปีกในทุกระยะที่กำหนด อาทิเช่น วัคซีนอหิวาต์ นิวคาสเซิล หลอดลมอักเสบ ยาถ่ายพยาธิภายนอกภายใน และเสริมวิตามินต่างๆ เพื่อสุขภาพที่แข็งแรงและปราศจากโรคของไก่พื้นเมือง มีการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นกอโดยการ SWAB เพื่อส่งตรวจห้องปฏิบัติการ อีกทั้งยังมีการเก็บชีรัมในเลือดเพื่อเฝ้าระวังโรคนิวคาสเซิลอีกด้วย

4) การจัดการฟาร์ม มีระบบการเลี้ยงและปรับปรุงตามมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ โดยแบ่งเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน ประกอบด้วย โรงเรือนไก่พ่อแม่พันธุ์ โรงเรือนไก่อนุบาล โรงเรือนไก่ขุน โรงเรือนตู้ฟักไข่ ทั้งนี้ แต่ละโรงเรือนจะมีการจุ่มน้ำยาฆ่าเชื้อโรคก่อนเข้าโรงเรือนทุกครั้ง มีรั้วรอบขอบชิดตามมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ รวมทั้งมีการปลูกต้นไม้ภายในฟาร์มเพื่อสร้างความร่มรื่นและลดอุณหภูมิความร้อนภายในฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อใช้ในการจัดการผลิต เช่น ตู้ฟักไข่ราคาถูก เป็นต้น

5) การตลาด มีการจำหน่ายลูกไก่ให้กับสมาชิกที่เป็นกลุ่มเครือข่าย กลุ่มเกษตรกรที่สนใจและร้านค้าต่างๆ ซึ่งต้องมีการจองล่วงหน้า โดยจำหน่ายใน 3 ลักษณะ คือ ลูกไก่ ไก่รุ่นมีชีวิตและเนื้อไก่สด โดยตลาดครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัดในภาคเหนือ ทั้งที่เป็นตลาดสดและร้านอาหาร

รวมทั้งพัฒนาระบบบรรจุภัณฑ์ให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะและสร้างช่องทางสู่การจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าที่สำคัญในพื้นที่ โดยมีผลกำไรจากการจำหน่ายไก่ ดังนี้ ปี พ.ศ.2552 มูลค่า 700,000 บาท ปี พ.ศ.2553 มูลค่า 850,000 บาท และ ปี พ.ศ.2554 มูลค่า 1,260,000 บาท

3. ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่างๆ

นายชิมโอนฯ เป็นบุคคลที่เป็นผู้นำและผู้เสียสละในชุมชนซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญในการสร้างรากฐานหรือเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชน ดังนี้

- 1) สร้างเครือข่ายการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประดู่หางดำเชียงใหม่ 1 ทั้งภายในและภายนอกจังหวัดเชียงใหม่ ครอบคลุม 10 กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคเหนือ
- 2) เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของกรมปศุสัตว์ เพื่ออบรมความรู้และเป็นสถานที่ศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกร นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาและผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ
- 3) มอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ยังไม่มีทุนในการผลิตหรือที่ประสบอุทกภัยธรรมชาติ สถาบันและโรงเรียนที่ต้องการนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย
- 4) เป็นสถานที่ฝึกงานตามหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ
- 5) เป็นวิทยากรเพื่อเผยแพร่ความรู้และเป็นแหล่งศึกษาดูงานทั้งในด้านการเลี้ยงไก่ การรวมกลุ่ม การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาเกษตรอินทรีย์และการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6) มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และอาหารกลางวันในชุมชน
- 7) เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน อาทิ ด้านพัฒนาเด็กเล็ก สหกรณ์ออมทรัพย์ กรรมการศึกษาพื้นฐานและกรรมการกลุ่มเกษตรกรต่างๆ
- 8) เป็นแหล่งศึกษาวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างๆ

4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายชิมโอนฯ มีแนวคิดและหลักปฏิบัติการใช้ชีวิตในการประกอบอาชีพการเกษตรด้านการเลี้ยงสัตว์ โดยปฏิบัติตามระบบมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ ดังนี้

1) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อลดต้นทุนต่างๆ โดยใช้วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ เครื่องกกลูกไก่ เครื่องส่องไข่ เป็นต้น

2) ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติมาใช้ร่วมกับอาหารสำเร็จรูป เช่น หยวกกล้วย มะละกอดับ ถั่วฝักยาว มันสำปะหลัง ต้นใบบอน เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต

3) นำมูลไก่มาทำเป็นปุ๋ยใส่แปลงหญ้าที่ปลูกไว้เป็นอาหารของไก่พันธุ์และใส่ต้นไม้พืชผักสวนครัวที่ปลูกบริเวณภายในฟาร์มเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพงและมีอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้ยังนำมูลที่เหลือไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมเฉลี่ย 1,000 – 1,500 บาทต่อเดือน

4) ใช้น้ำหมักพืชสมุนไพรทดแทนน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่ทำจากสารเคมีในการทำความสะอาดโรงเรือนและใช้น้ำตะไคร้หอมพ่นภายในโรงเรือนเพื่อระงับกลิ่นไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้านและชุมชนใกล้เคียง

ผู้ประสานงาน/ชื่อผู้ให้ข้อมูลเพื่อปรากฏบนปกหลังหนังสือ

นางสาวประเทืองทิพย์ เสือเอก

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

เบอร์โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๔๔๗๗ โทรศัพท์มือถือ ๐๘-๙๐๑๖-๙๕๖๘

E-mail :- tip_dld@yahoo.com